

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Den latinske Stil (Et Skole-Program)

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Den latinske Stil (Et Skole-Program)", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1834_535-com-root.pdf (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

den skriftlige oversættelse fra dansk til latin, som var en hoveddisciplin i latinskolernes pensum.

indbydelsesskrift, der udsendes af en skole, og som foruden en indbydelse oftest indeholder en videnskabelig afhandling samt en beretning om det forløbne års virksomhed.

ikke.

manede i jorden.

rigtig nok; ganske vist.

ordsprog, jf. Mau 1879, nr. 8.660, og Grundtvig 1845, nr. 750.

sigter til Hans Mikkelsen, pseudonym for Ludvig Holberg.

den skriftlige oversættelse fra dansk til latin, som var en hoveddisciplin i latinskolernes pensum.

frelsessag.

spiser.

banal, åndløs.

den ejendommelighed ved dyrets eller menneskets legeme, som mentes at gøre det modtageligt for indvirkning fra himmellegemer eller beslægtede kræfter hos andre væsener (også kaldet mesmerisme).

dissekerede, grundigt analyserede.

dvs. hellere.

ikke.

påduftet.

bekæmper.

lærebøger til anvendelse ved skriftlig oversættelse fra dansk til latin.

embedseksamenen.

af lat., rosværdig; højeste karakter.

sum eller gennemsnit af karakterer.

den skriftlige oversættelse fra dansk til latin, som var en hoveddisciplin i latinskolernes pensum.

tåbelighed.

lat., akademiker.

lat., tidsfrister; terminer.

bekæmpe.

ganske vist.

både privat og offentligt; jf. det hemmelige og åbenbare skriftemål, hvoraf det sidste var offentligt i den forstand, at det foregik i kirken for hele menigheden (afskaffet i 1767).

voldsom påtagenhed.

bemærket.

den skriftlige oversættelse fra dansk til latin, som var en hoveddisciplin i latinskolernes pensum.

velsagtens.

videns-kuben, kundskabs-kuben.

lat., den kærlige, gode (egentlig: nærende) moder.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

idet jeg behandler og gennemfører sagen.

videnskabens autoritet; egl. lærerrådet.

oldtidskundskaben; arkæologien.

åbenlyst.

fremmane tyrannen.

fremmanet.

oldtidskundskab; arkæologi.

åbenlyst.

fremmanes.

oldtidskundskab; arkæologi.

begravede.

har på alle måder måttet bøde for sine handlinger.

så meget før.

velsagtens.

optugtelse, disciplinering.

min forstand.

nødvendigvis.

måske en hentydning til vægtning af karaktererne ved udregning af gennemsnit.

lat., ved Jupiter.

lat., det være sagt uden ond vilje (overs. GV).

periode præget af intellekt og rationalitet. Grundtvig opdelte menneskets udvikling i fantasitid, følelsetid og forstandstid og historien i epoker karakteriseret ved disse anlæg: oldtiden er fantasitiden, middelalderen følelsetiden og 1700- og 1800-tallet forstandstiden.

tegn, varsler.

personerne, der uddannes til præsteembede.

personer, der uddannes til præsteembede.

dvs. hebraisk.

den for det romerske rige gældende ret, som i 6. århundrede kodificeredes af kejser Justinian; kendskab hertil indgik i jurastudiet.

en skriftlig oversættelse fra dansk til latin, som var en hoveddisciplin i latinskolernes pensum.

åbenlyst.

bedrives; dyrkes.

dvs. hebraisk.

ordsprog, jf. Mau 1879, nr. 1.182.

ikke.

dvs. fremmed.

det danske sprog.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

undertrykkelse af tilbøjeligheder.

rigtigt, helt.

at narres med nogen betyder at holde dem for nar, at drive gæk med dem.

lat., beviser, som kun passer sig for den person, som de gives til.

vise sig at være.

et af Grundtvigs skældsord imod latinskolen.

hverken.

holde således fast ved.

dvs. lærte.

den skriftlige oversættelse fra dansk til latin, som var en hoveddisciplin i latinskolernes pensum.

indbydelsesskrift, der udsendes af en skole, og som foruden en indbydelse oftest indeholder en videnskabelig afhandling samt en beretning om det forløbne års virksomhed.

i forvejen.

forekommer dem.

straks.

den skriftlige oversættelse fra dansk til latin, som var en hoveddisciplin i latinskolernes pensum.

lat., 'Vig bort, enhver som ikke er viet!'. Citat fra Vergils *Aeneide*, 6. bog, vers 258 (Vergil 1996, s. 169).

den for det romerske rige gældende ret, som i 6. århundrede kodificeredes af kejser Justinian; kendskab hertil indgik i jurastudiet.

tomme ordpragt.

embedseksamen.

hals- og håndsret, dvs. uindskrænket magt over nogen eller noget.

med nødvendighed.

den skriftlige oversættelse fra dansk til latin, som var en hoveddisciplin i latinskolernes pensum.

helt sikkert, uden tvivl.

give.

ordsprog, jf. Mau 1879, nr. 9.794, og Grundtvig 1845, nr. 2.611.

evne til at undgå at forbyrde sig mod sprogreglerne eller en særlig sprogbrug.

kort, fyndig, monumental udtryksmåde; opr. noget, der kunne udhugges i sten (af lat. 'lapis', sten).

oversættelsen fra dansk til latin.

dumpe.

oversættelsen fra dansk til latin.

banale, åndløse.

give.

den skriftlige oversættelse fra dansk til latin, som var en hoveddisciplin i latinskolernes pensum.

nødvendigvis.

oversættelsen fra dansk til latin.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

tynger, bebyrder.

andet end.

regne med, stole på.

ophævelse af den obligatoriske oversættelsesopgave.

den skriftlige oversættelses.

det danske sprog.

bedrevet, dyrket.

forbillederne.

forbilleder.

besvær, kvaler.

ganske vist.

duelige.

nødvendigvis.

oversættelsen fra dansk til latins.

bandlyses.

anklaget.

velsagtens.

netop som, ligesom.

nødvendigvis.

oversættelses-pennen.

dådrigt, virksomt.

fordømmer.

ondeste, mest fordærvede.

bedrives, dyrkes.

Anvendt litteratur

- Grundtvig, N.F.S. (1845) *Danske Ordsprog og Mundheld*. København
- Mau, E. (1879) *Dansk Ordsprogs-Skat*, bind 1-2. København
- Vergil (1996) *Vergils Aeneide på danske vers*, overs. Otto Steen Due. København